

De geschiedenis van het St. Petruskoor Eindhoven (versie 26-09-2024).

Voorwoord.

In het archief van het koor is van de tijd vóór 1938 niets te vinden. Uit een gesprek met onze organist Jan van Buul heb ik genoteerd, dat in het begin van de 20e eeuw zijn grootvader Gradje van Buul het orgel bespeelde en dat in 1918 diens zoon Harrie, de vader van Jan, organist werd. Vanaf 1938 werd een jaarverslag gemaakt, waaruit ik heb geput voor de historie van de daarop volgende 3 decennia.

In 1938 is Jos van der Linden de voorzitter en ook al 50 jaar koorzanger. Het wordt weer toegestaan om “rondjes” te geven! De koorleider (“directeur” in die dagen) is Jan van Buul sr. (Er is een koorfoto uit die tijd in koorkrant jan 1998). Jan wordt echter opgeroepen voor de mobilisatie en hij wordt in die korte tijd (tot 1940) vervangen door Frans van Buul. In 1946 komt het koor onder leiding van kapelaan van Du(e)ren en Huub van Moorsel. Deze laatste wordt in 1948 voorzitter en hr. van Eyndhoven wordt dirigent. Rond 1950 begint kapelaan van Duren met een dameskoor. In 1952 heeft het mannenkoor 24 leden en er wordt genoteerd dat het koor er slecht voor staat. Er is weinig orde en het verzuim is hoog. Wel is er een groepje jongens in opleiding “bij de fraters”, maar als er samen wordt gerepeteerd blijkt dat de jongens hun muziek slecht kennen. Uit 1955 is een foto met mannen en jongens (foto). Dirigent is pater Amato en president (pastoor) is hr. Soetens.

In 1960 gaan mannenkoor en dameskoor samen onder leiding van hr. van Eyndhoven. Men gaat voortaan op de donderdagavond repeteren. In 1963 neemt Jan van Buul het orgel over van zijn vader Harrie. In 1965 wordt er uit het koor een apart dameskoor gevormd voor rouw en trouw (foto).

Eind 1971 komt er een fusie tot stand met het gemengd koor van de Antonius-Fellenoordkerk, die gesloten wordt. De leiding komt bij Frans van de Goor, de dirigent van het Fellenoordkoor. Jan van der Peet, de dirigent van het Petruskoor wordt bedankt voor zijn diensten. Het koor is 49 leden rijk (29 dames) en gaat verder onder de naam St. Petruskoor. Het koor zal opbloeien en grote missen, concerten en zelfs operette-uitvoeringen verzorgen. Er worden kerstconcerten gehouden met het Woensels Muziekcorps. In oktober 1975 voert het koor samen met het Veldhovens Mannenkoor ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de kerk het Stabat Mater van Dvorak uit met het Brabants Orkest en met eigen solisten, de sopraan Christine van de Goor, de dochter van dirigent Frans en de bariton Charles van der Sommen en verder met de alt Marijke van der Griendt en de tenor Jacques Wijnen (geen goede foto). De gemeente draagt bij aan het exploitatietekort van dit project. De dirigent is 25 jaar in functie (in de twee kerken) en hij wordt onderscheiden met het Grootkruis in de orde van St. Silvester. In 1976 telt het koor 62 leden en de organisatie wordt strakker. Er komen vaste plaatsen voor alle koorleden. Het podium boven op het oksaal wordt uitgebouwd. Het koor ontvangt Fl 74 per koorlid per jaar van het kerkbestuur. De leden van het dameskoor, dat voor veel inkomsten zorgt uit rouw en trouw, krijgen een vergoeding voor hun diensten. Nieuwe leden boven 50 jaar moeten een stevige stemtest ondergaan. Er is ook melding van een jaarlijkse deelname aan de bedevaart naar Kevelaar.

In 1977 wordt Jan Iding de nieuwe voorzitter. In 1978 stoppen de repetities in het Petrushuis op Kloosterdreef 84, dat wordt verkocht. Er wordt tijdelijk gerepeteerd in de Opleidingsschool aan de Imkerstraat. In 1979 wordt een grammofoonplaat opgenomen met de G-mis van Schubert en enkele delen uit het Stabat Mater van Dvorak, met de eigen solisten inclusief Rini Maas (tenor). Een van de delen heeft de naam “Fac me vere”, maar in het koor heet dat deel “zak mé vere”. Het koor heeft 71 leden. Jan Iding, de voorzitter, biedt de plaat aan aan paus Paulus II. Pastoor Verhoeven is de grote ondersteuner van het koor en men begint zich af te vragen hoe het zal gaan als de pastoor er niet meer is. Zullen we dan misschien alleen nog

“Hollandse liedjes” mogen zingen? Moeten we niet als zelfstandig profaan koor verder? Maar dit idee is snel van de baan. De repetities gaan terug naar Kloosterdreef 84, dat nu “Dansschool Verspaandonk” heet. In 1982 komt er wrevel over de uitbetaling van de dames van “rouw en trouw”. Ze willen meer. Pastoor Verhoeven is 45 jaar priester. De muziek komt voortaan op naam. De altsolo’s worden voortaan door Bep Vermaas gezongen. In 1983 wil men gaan werven onder de leden van het koor van de Pauluskerk, die binnenkort dichtgaat. Vooral bij de alten is versterking nodig. Men wil het Pauluskoor niet in de Petruskerk laten zingen. In 1984 wordt er een concert gegeven met orgel, waarvan de opbrengst is bestemd voor de restauratie van de kerk. Uitgevoerd word o.a. de Krönungsmesse van Mozart. In 1985 overlijdt pastoor Verhoeven op Goede Vrijdag.

In 1986 wordt pastoor van de Weijst (schrijf je dat zo?) ingehaald. In het koor komt de discussie over profaan worden weer op. Er wordt een langspeelplaat opgenomen van de Messe Solennelle van Gounod met het Kempisch orkest en met de eigen solisten (foto). De opbrengst zal zijn voor de restauratie van de kerk. De opbrengsten vallen tegen. Ook het orgel is in slechte staat. Er is wrevel in het koor. In 1987 komt het tot een motie van wantrouwen aan het bestuur. Ook met de repetitieruimte bij Verspaandonk is men niet tevreden. Commotie over vergoedingen aan de solisten bij de concerten ten bate van de kerkrestauratie. In 1988 is Jan van Buul 25 jaar organist (foto). Het koor voert het Requiem van Mozart uit met de Helmondse orkestvereniging en de eigen solisten. In 1989 stopt Jan Iding als voorzitter. Rini Maas volgt hem op. Het profaan worden is definitief van de baan. Het koor gaat voor het laatst naar Kevelaer. Vanaf 1990 gaat men naar Oirschot. In 1990 volgt Jan Huggers Rini Maas op als voorzitter na een tumultueus debat. Het koor voert in de Passietijd het Stabat Mater van Frans van de Goor uit met eigen solisten (foto). In hetzelfde jaar wordt ter gelegenheid van het 40-jarig dirigentschap van Frans van de Goor (foto) de Messe Solennelle van Gounod uitgevoerd met het Kempisch orkest in de eigen kerk en in de kerk van Eersel. Vanaf eind 1990 zingt het koor vóór in de kerk omdat het orgel wordt gerestaureerd. Dit orgel, een Walcker-orgel uit 1897 is al in 1955 gerestaureerd door de firma Schreurs. Nu is de restauratie door de firma Adema en om de kosten te drukken helpen vele vrijwilligers uit het koor mee. Het werk zal ruim een jaar duren. In februari 1992 wordt het orgel weer in gebruik genomen met een mooi orgelconcert door Jan van Buul en met het Te Deum van Flor Peters. Inmiddels (1991) is het koor verhuisd voor de repetities naar de kerkzaal, waar men met 67 leden maar net in past. In 1993 word het rouw- en trouwkoor koor zelfstandig waardoor in koorinkomsten sterk dalen. Het koor luistert het 150-jarig bestaan van het Catharinaziekenhuis op met een mis in de Catharinakerk.

In 1994 wordt pater Dirven als nieuwe pastoor ingehaald. Het koor geeft een bevrijdingsconcert bij 50 jaar bevrijding. In 1996 wordt Johan de Bresser de nieuwe voorzitter. Vanaf 1997 gaat het koor om de twee jaar een Passieconcert geven. De eerste keer wordt het Requiem van Frans van de Goor uitgevoerd. Twee jaar later is “Das Sühnopfer des neuen Bundes” van Carl Loewe en vijf jaar later het Requiem van Cimarosa. In 1999 wordt pastoor Papenburg geïnstalleerd. In 2000 is Frans van de Goor 50 jaar dirigent en het koor voert opnieuw de Messe Solennelle van Gounod uit met 20 inleenkrachten. Gerard Reker is bassolist, want Charles van der Sommen is eerder in het jaar overleden. In 2001 komt het einde van het dirigentschap van Frans van de Goor in zicht en op zijn advies wordt contact gezocht met Hans Keij, de dirigent/organist van de Cantores Vianney van de van Arskerk. Op 31-3-2002 zingt het koor voor het laatst onder Frans van de Goor, die inmiddels 80 jaar is geworden. Hans Keij neemt het dirigentschap over. De van Arskerk wordt in mei gesloten en het koor verhuist naar de Petruskerk. Er komt geen fusie. De twee koren zullen elk twee zondagsdiensten per maand gaan zingen. De aanpak van Hans Keij is anders: geen solozang meer, geen byzantijnse gezangen en geen negro-spirituals meer; de rol van de muziekcommissie wordt beduidend kleiner. Dit laatste punt roept veel weerstand op bij de

bestaande muziekcommissie. Elf leden zeggen op, waardoor er nog 55 leden overblijven. De beide koren verzorgen een kerstsamenzang, een traditie in de van Arskerk. Er zal nog een keer per maand Gregoriaans worden gezongen en dan alleen de wisselende gezangen. In 2003 loopt de frictie met de muziekcommissie zo hoog op dat twee leden bedanken als lid van de commissie. Johan de Bresser bedankt als voorzitter en Jan Coenders neemt het voorzitterschap over. Christine Vogels-van de Goor begint met stemvormingsoefeningen los van de repetities. In 2004 wordt de naam "muziekcommissie" niet meer gebruikt. Er wordt besloten om voorafgaande aan de dienst voortaan een motet te zingen. Er komt nu meer ruimte voor samenhang. Aan het eind van het jaar heeft het koor nog 48 leden. In 2005 overlijdt Rini Maas. Er komt een website. In 2006 wordt Jan van Buul ziek. Aldert Winkelman valt kortstondig in, maar Hans Keij besluit om dirigent/organist te zijn. We starten een traditie om jaarlijks in de Rooi Pannen te gaan eten. Die traditie zal pas met het uitbreken van de corona-epidemie worden onderbroken. Eind van het jaar heeft het koor nog 46 leden (foto in de pastorietuin met verre van volledige koor). In 2007 is Jan van Buul terug. In 2009 overlijdt Guus Heiligers, die bijzondere verdiensten heeft gehad voor het koor sinds de jaren 70, als drijvende kracht van de muziekcommissie, invaller dirigent en invaller organist. De kerstsamenhang van dat jaar is de 25e die Hans Keij organiseert in de van Arskerk en sinds 2002 in de Petruskerk. De reeks komt daarmee tot een eind en pas in 2017 zal de volgende zijn, zij het maar eenmaal per 2 jaar.

In 2010 overlijden Frans van de Goor en Jan van Buul. In de daarop volgende jaren loopt het ledental langzaam terug van 38 in 2010 tot 28 in 2018. Het oude repertoire niet meer allemaal worden gezongen en er komen eenvoudigere meerstemmige gezangen voor in de plaats, vaak van de hand van de dirigent. De koorinkomsten gaan naar beneden en de uitgaven worden daarop aangepast. De koorleden hebben nog steeds geen contributie-plicht, iedereen draagt naar eigen goeddunken bij. In 2014 stopt de koorkrant na 25 jaar te zijn uitgebracht. Hans Keij moet een operatie ondergaan en het koor kan zich zonder hem enigszins redden. Vanaf 2015 heeft het koor nog maar 3 bestuursleden en het vergadert alleen nog ad hoc. De website krijgt een ledenpagina, waardoor we vrijer informatie kunnen verspreiden. In 2019 ontstaan er fricties met de geestelijkheid over de rol van het koor en de gekozen muziek in de vieringen. Er wordt een familiedienst in het leven geroepen, eenmaal per maand en zonder gemengd koor. In 2020 valt alles stil vanwege de corona-crisis. In 2021 zingen de mannen enkele keren alleen en in september lijkt er weer meer mogelijk. Maar pas in februari 2022 wordt alles weer normaal. Inmiddels is het ledental afgenomen tot 20. We zingen nog 3x in twee maanden en we stoppen met Gregoriaans. In oktober 2023 gaan we in de kapel van de Kronehoef repeteren, omdat het parochiezaaltje wordt herbouwd. In februari 2024 moet Hans Keij weer een operatie ondergaan. Het koor redt zich zo goed mogelijk en na Pasen is de dirigent terug. Sinds eind augustus 2024 oefenen we in de mooi herbouwde parochiezaal.

De toekomst mag dan onzeker zijn door het afnemende kerkbezoek, het afnemende ledental en de vergrijzing, maar de sfeer is in de afgelopen 20 jaar prettig gebleven en het enthousiasme groot, vooral ook vanwege de positieve en kundige aanpak van de dirigent/organist. De diensten zijn steeds kwalitatief goed verzorgd met een doordachte afwisseling tussen samenhang en meerstemmige zang. Veel motetten en klassieke missen staan nog steeds op het programma, terwijl ook kerkmuziek uit deze tijd wordt gezongen, vaak gecomponeerd en gearrangeerd door onze dirigent. Het koor is nog springlevend.